

ΑΡ. 3589

ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ 61

Αριθμός 1880

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο επιδότησης εξειδικευμένου λογισμικού.

1. Διαδικασία:

Στις 30 Αυγούστου 2001 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο "Σχέδιο επιδότησης εξειδικευμένου λογισμικού". Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλουμένων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (30.4.2001) και ως εκ τούτου με βάση το άρθρο 21 συνιστά υφιστάμενο πρόγραμμα το οποίο δεν προβλέπει ημερομηνία λήξης.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
- (β) σκοπός της ενίσχυσης είναι η ενθάρρυνση για ανάπτυξη, αγορά και εγκατάσταση εξειδικευμένων λογισμικών στη βιομηχανία.
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης.
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι όλες οι βιομηχανικές μονάδες των οποίων οι δραστηριότητες εμπίπτουν στο μέρος "Α" του Στατιστικού Κώδικα NACE Rev.1 (Council Regulations (EEC) No 3037/90 και No 761/93 (μεταποιητικές βιομηχανίες)). Δε γίνεται οποιαδήποτε διαχωρισμός μεταξύ μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (M.M.E.).
- (ε) επιλέξιμα κόστη-ένταση: το επιλέξιμο κόστος είναι το κόστος αγοράς ή ανάπτυξης λογισμικού. Το σχέδιο παρέχει 30% επιδότηση για την αγορά ή την ανάπτυξη του λογισμικού.

Το μέγιστο ποσό χορήγησης που μπορεί να δοθεί σε μία επιχείρηση είναι £2400.

- (στ) το πρόγραμμα δεν έχει ημερομηνία λήξεως.
- (ζ) προϋπολογισμοί: η προβλεπόμενη ετήσια δαπάνη για το 2001 ήταν £0,025 εκ.
- (η) νομική βάση: Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 49.782 ημερ.2.6.1999.
- (θ) προβλεπόμενοι δικαιούχοι: 10—50.
- (ι) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου. Η Αρμόδια Αρχή εγκρίνει τις δικαιούχους επιχειρήσεις με επί τόπου επίσκεψη από λειτουργούς του Ιδρύματος Τεχνολογίας. Γίνεται, επίσης, έλεγχος των τιμολογίων και των αποδείξεων πληρωμής.
- (ια) σόρευση: Δεν προβλέπεται σόρευση.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—
 - (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, από φορέα δηλαδή του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Λήμους και τις Κοινότητες.
 - (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (δικαιούχοι 2(δ) ανωτέρω)

σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις βιομηχανικές επιχειρήσεις μεταποιητικών προϊόντων οι οποίες προτίθενται να αγοράσουν ή να αναπτύξουν εξειδικευμένο λογισμικό.

- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω) και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές άλλων χωρών.

Η διαπίστωση και μόνο της ύπαρξης νόθευσης ή της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού ικανοποιεί και την τελευταία προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος στο άρθρο 2 στον ορισμό του όρου δημόσια ενίσχυση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εκ του Νόμου να εξεταστεί περαιτέρω κατά πόσο η νόθευση του ανταγωνισμού είναι σημαντική ή όχι. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που το μερίδιο αγοράς των ενισχυόμενων επιχειρήσεων είναι αμελητέο, η πιο πάνω προϋπόθεση ικανοποιείται.

- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία εξετάστηκε ειδικότερα αν οι δικαιούχοι της ενίσχυσης εμπίπτουν στο σύνολό τους ή εν μέρει στην κατηγορία αυτή. Το μέρος του προγράμματος που αφορά ενισχύσεις προς επιχειρήσεις προϊόντων πρώτης μεταποίησης της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία και συνεπώς, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, για τις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται έγκριση του Εφόρου.

Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της μεταποίησης στη Δημοκρατία. Τούτο υποστηρίζεται και από σχετικές διατάξεις των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 1961 έως 2001.

- (δ) Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4,5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτουν οι υπόλοιπες δημόσιες ενισχύσεις.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις παραγωγής μεταποιητικών προϊόντων οι οποίες προτίθενται να αγοράσουν ή να αναπτύξουν εξειδικευμένο λογισμικό, κρίθηκε ότι η ενίσχυση δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Κατά συνέπεια και λαμβανομένων ιδιαίτερα υπόψη των δικαιούχων όπως αυτοί αναφέρονται στο 2(δ) πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στο άρθρο 5Α του Νόμου.

Ενόψει των πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος (σκοπό-ένταση-δικαιούχους-σώρευση κ.ά.), έκρινε ότι τα κριτήρια που καθορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001 θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν για τη χορηγία που αναφέρεται στο 2(ε) (πιο πάνω), νοούμενου ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα τύχει ορισμένων τροποποιήσεων.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 6 των πιο πάνω Κανονισμών, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (εφεξής καλούμενες ως Μ.Μ.Ε.)

για επενδύσεις σε υλικά και άυλα στοιχεία ενεργητικού εγκρίνονται από τον Έφορο, εφόσον η ακαθάριστη ενίσχυση δεν υπερβαίνει το 15% στην περίπτωση του μικρού μεγέθους επιχειρήσεων και το 7,5% στην περίπτωση των μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων. Οι Μ.Μ.Ε. ορίζονται στο παράρτημα των πιο πάνω Κανονισμών. Επιπλέον, σύμφωνα με τον Κανονισμό 9 των ίδιων Κανονισμών, "χορηγηθείσες ενισχύσεις-σχετικά με το ίδιο επιλέξιμο κόστος, δε σωρεύονται με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα ένταση ενίσχυσης υπερβαίνουσα την καθορισόμενη με τους παρόντες Κανονισμούς".

Με βάση τους πιο πάνω Κανονισμούς, κρίθηκε ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δεν μπορεί να εγκριθεί ως έχει, διότι αν και το επιλέξιμο κόστος του σχεδίου είναι συμβατό με τον κανονισμό 6, τόσο για την αγορά όσο και για την ανάπτυξη του λογισμικού, το οποίο θεωρείται υλικό στοιχείο ενεργητικού, δεν πληροί όλες τις πιο πάνω προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα δεν αποτελείται αποκλειστικά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι προβλεπόμενες από το σχέδιο εντάσεις δεν είναι συμβατές με τις εντάσεις που προβλέπονται από τους Κανονισμούς. Περαιτέρω στο κοινοποιηθέν πρόγραμμα δεν υπάρχει ρητός όρος που να απαγορεύει τη χορηγία για τη συνήθη αντικατάσταση ή συνήθη αναβάθμιση υφιστάμενου λογισμικού. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να τροποποιηθεί ή να καταργηθεί το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003.

Ενόψει των πιο πάνω, ο Έφορος έκρινε ότι το πρόγραμμα εγκρίνεται με τον όρο ότι η Αρμόδια Αρχή θα προβεί πριν από τις 30.4.2003 στις ακόλουθες τροποποιήσεις:

- (Α) Δικαιούχοι του προγράμματος, όπως αυτοί αναφέρονται στο 2(δ) πιο πάνω, να είναι μόνο οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποιητική βιομηχανία·
- (Β) όσον αφορά την ενίσχυση η οποία αναφέρεται στο 2(ε) που προνοεί την κάλυψη 30% του κόστους με ανώτατο όριο £2400, κρίθηκε ότι θα πρέπει να τροποποιηθεί ως ακολούθως :

Η ένταση της χορηγίας για αγορά ή ανάπτυξη εξειδικευμένου λογισμικού δε θα—

- (i) υπερβαίνει το 15% στην περίπτωση των μικρού μεγέθους επιχειρήσεων, και
- (ii) το 7,5% στην περίπτωση των μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων με ανώτατο όριο £2400· και
- (Γ) δε θα καλύπτεται η αγορά εξοπλισμού που αποτελεί συνήθη αντικατάσταση ή συνήθη αναβάθμιση υφιστάμενου εξειδικευμένου λογισμικού.

Σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή δεν τροποποιήσει το κοινοποιηθέν πρόγραμμα μέχρι τις 30.4.2003 αυτό θα πρέπει να καταργηθεί. Ο Έφορος, όμως, αφού έλαβε υπόψη τους όρους με βάση τους οποίους παραχωρείται η ενίσχυση, διαπίστωσε ότι η Αρμόδια Αρχή, μετά την κατάργησή του, δύναται, με βάση τα άρθρα 2 και 7 του Νόμου, να χαρακτηρίσει το πρόγραμμα ως ενίσχυση de minimis, δηλαδή ενίσχυση προς μία επιχείρηση, που λόγω του πολύ μικρού ύψους της (συνολικά κάτω των £57.000 για περίοδο τριών χρόνων) δεν επιφέρει ή δεν μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε αισθητή νόθευση στον ανταγωνισμό.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

Α. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο "Σχέδιο επιδότησης εξειδικευμένου λογισμικού" συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, το πρόγραμμα αυτό δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο μέρος του που αφορά δημόσια ενίσχυση σε επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας και ως εκ τούτου δεν απαιτείται για το μέρος αυτό του προγράμματος, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, έγκριση του Εφόρου.

Ως προς το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος, η ενίσχυση που αναφέρεται στο 2(ε) αντιβαίνει σε ορισμένες διατάξεις του Νόμου ή και των Κανονισμών. Ως εκ τούτου, ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη και τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόσει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση έγκρισης του προγράμματος, αποφασίζει έγκριση του μέρους αυτού υπό τον όρο ότι τούτο θα τροποποιηθεί πριν από τις 30.4.2003 ως εξής:

- (1) Θα καθιστά δικαιούχους, όπως αναφέρονται στο 2(δ) πιο πάνω, μόνο τις Μ.Μ.Ε.
- (2) η ακαθάριστη ένταση της ενίσχυσης δε θα υπερβαίνει—
 - (α) το 15% στην περίπτωση του μικρού μεγέθους επιχειρήσεων, και
 - (β) το 7,5% στην περίπτωση του μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων, με ανώτατο όριο τις £2400 και
- (3) δε θα καλύπτεται η αγορά εξοπλισμού που αποτελεί συνήθη αντικατάσταση ή συνήθη αναβάθμιση υφιστάμενου εξειδικευμένου λογισμικού.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το υφιστάμενο πρόγραμμα μπορεί να συνεχισθεί με την παρούσα μορφή το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε και θα πρέπει είτε να τροποποιηθεί ως ανωτέρω είτε να καταργηθεί.

Αποφασίζει, τέλος, ότι, εάν το κοινοποιηθέν πρόγραμμα καταργηθεί, δύναται, με βάση το Νόμο, να χαρακτηριστεί από την Αρμόδια Αρχή ως ενίσχυση de minimis.

Β. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Λευκωσία, 19 Μαρτίου 2002.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Λ.Ε. 25.06.002.61 (20.1.3.3.1.1.1)